

ARMOEDE EN HONGER HALVEREN

- Halvering van het percentage mensen die leven van minder dan 1,25 US dollar per dag.
- Halvering van het aantal mensen dat honger lijdt.
- Aanvaardbaar werk voor iedereen, inclusief vrouwen en jongeren.

- Extreme armoede betekent dat iemand minder dan 1,25 US dollar per dag te besteden heeft. In 1990 leefden 2 miljard mensen in extreme armoede, oftewel 47% van de wereldbevolking.
- In 1990 leed 20% van de bevolking honger. En bijna een derde van alle kinderen jonger dan vijf jaar was ondervoed.

1. ONGEVEER 1 OP DE 5 MENSEN OVERLEEFT MET MINDER DAN 1,25 US DOLLAR PER DAG.

- Circa 28% van de werkenden zou sinds de financieel-economische crises minder verdienen dan de armoedegrens (MDG1).

2. ER ZIJN WERELDWIJD NOG STEEDS 805 MILJOEN MENSEN DIE HONGER LIJDEN, DAT IS 1 OP DE 9.

- Eén op de vier kinderen jonger dan vijf jaar in ontwikkelingslanden heeft een te laag gewicht; in Zuid-Azië is dit zelfs 46% (MDG4).

3. HET AANTAL EXTREEM ARME MENSEN IN DE WERELD WAS 5 JAAR VOOR DE VOOROPGESTELDE DATUM AL MET MEER DAN DE HELFT GEDAALD.

- Een belangrijke kritiek op de MDGs is dat de wereldwijde cijfers een vertekend beeld geven van de vooruitgang. De resultaten zijn positief, maar eigenlijk gaat het vooral beter in China en is er in Sub-Sahara-Afrika op een aantal vlakken veel minder verandering zichtbaar.

4. IN DE PERIODE 2011–2013 WAREN ER ONGEVEER 173 MILJOEN MINDER MENSEN DIE HONGER LEDEN DAN IN DE PERIODE 1990–1992.

- Het percentage van mensen met honger op onze wereldbol is gedaald. In absolute cijfers echter is het aantal mensen met honger sinds 1995 gestegen tot meer dan een miljard en het aantal mensen met onvoldoende voedingsstoffen tot meer dan 2 miljard mensen.

5. IN 2013 MOESTEN ELKE DAG 32.000 MENSEN HUN WOONPLAATS VERLATEN OMWILLE VAN CONFLICTEN.

LESVRAAG Wat is de link met armoede of honger?

- De thema's migratie en conflict zijn geen letterlijk onderdeel van de MDGs, maar ze zijn wel een oorzaak van problemen die met de MDGs aangepakt worden.
- Migratie en conflict moeten op internationaal niveau aangepakt worden.

ALLE KINDEREN NAAR SCHOOL

- Alle kinderen, jongens en meisjes, gaan naar de lagere school.

- Verplicht en toegankelijk basisonderwijs is een belangrijk middel in de strijd tegen kinderarbeid. Het geeft kinderen de kans om zich verder te ontwikkelen, waardoor hun kansen in het leven toenemen. Dit komt uiteindelijk de hele maatschappij ten goede. Daarom moet ervoor gezorgd worden dat in 2015 alle kinderen overal ter wereld basisonderwijs kunnen volgen en afronden.

1. MEER DAN 1 OP DE 4 KINDEREN DIE IN 2011 NAAR DE LAGERE SCHOOL GINGEN IN ONTWIKKELINGSLANDEN, VERLATEN DE SCHOOL VOOR ZE HET LAATSTE JAAR BEËINDIGEN.

- = 25% schoolverlaters, hetzelfde cijfer als in 2000.

2. HET PERCENTAGE KINDEREN DAT INGESCHREVEN IS IN DE LAGERE SCHOOL, IS GESTEGEN VAN 83% (IN 1999) NAAR 90% (IN 2010).

- 72 miljoen kinderen wereldwijd, vooral meisjes, gaan nog steeds niet naar school.

› Ingeschreven zijn is geen kwalitatief resultaat. Als de toename van het aantal kinderen op school niet samen gaat met een toename van het aantal (opgeleide) leraren, lesboeken en klaslokalen, dan rijst de vraag of het onderwijs daadwerkelijk bijdraagt tot ontwikkeling (zie pt. 5).

3. 744 MILJOEN VOLWASSENEN EN 123 MILJOEN KINDEREN EN JONGEREN ZIJN ANALFABEET.

› 61% van de analfabete jongeren zijn meisjes.

4. MEER DAN DE HELFT VAN DE KINDEREN DIE NIET NAAR SCHOOL GAAN, LEEFT IN SUB-SAHARA-AFRIKA.

› Opvallend genoeg zijn het juist de landen in Sub-Sahara-Afrika waar de grootste winst behaald is; in deze regio steeg het percentage kinderen dat naar de basisschool gaat van 58% in 1999 tot 76% in 2010.

› De scholingsgraad van kinderen hangt rechtstreeks samen met hun niveau van armoede, geslacht en afkomst.

5. 250 MILJOEN KINDEREN KUNNEN ZELFS NA 4 JAAR LAGER ONDERWIJS NOG NIET LEZEN EN SCHRIJVEN.

› Eens de leerlingen een achterstand oplopen, is dit een moeilijk te overkomen hindernis voor hun verdere opleiding. Ook beroepsgerichte opleidingen in een buitenschoolse context zullen dan moeilijker zijn voor hen.

› Kritiek op focus op 'inschrijvingen' i.p.v. 'inhoud en kwaliteit van de opleiding'.

MANNEN EN VROUWEN GELIJKWAARDIG

- Evenveel meisjes als jongens in het lager en secundair onderwijs.
- Mannen en vrouwen hebben dezelfde rechten.

› Mannen en vrouwen hebben formeel dezelfde rechten. Dit is vastgelegd in internationale mensenrechtenverdragen. In de praktijk blijkt dit echter niet voldoende om de achterstelling van vrouwen tegen te gaan.

1. HET AANTAL VROUWEN DAT WERKT BUITEN DE LANDBOUWSECTOR IS WERELDWIJD MET 40% GESTEGEN (IN ZUIDOOST-AZIË EN NOORD-AFRIKA SLECHTS MET 20%).

2. OP DE ARBEIDSMARKT HEBBEN VROUWEN NOG STEEDS TE KAMPEN MET ONGELIJKHEID QUA POSITIES EN LOON TEGENOVER MANNEN, ZELFS ALS ZE DEZELFDE DIPLOMA'S EN ERVARING HEBBEN.

3. IN 1990 WAREN IN ZUID-AZIË IN DE LAGERE SCHOOL SLECHTS 74 MEISJES PER 100 JONGENS INGESCHREVEN. EIND 2012 HEEFT DE WERELD EEN EVENWICHT BEREIKT TUSSEN HET AANTAL JONGENS EN MEISJES IN HET LAGER ONDERWIJS.

4. MEER VROUWEN NEMEN DEEL AAN HET POLITIEKE LEVEN, MAAR HET PERCENTAGE BLIJFT LAAG. IN 2012 WAREN 22% VAN ALLE PARLEMENTSLEDEN WERELDWIJD VROUWEN (TEGENOVER 14% IN 2000).

5. DE TOEGANG TOT HOGER EN UNIVERSITAIR ONDERWIJS IS IN SUB-SAHARA-AFRIKA NOG STEEDS ERG ONGELIJK: IN 2000 WAREN ER 66 MEISJES INGESCHREVEN PER 100 JONGENS, IN 2011 NOG MAAR 61.

› Slechts in 53 landen gingen net zo veel meisjes als jongens naar het basis- en voortgezet onderwijs.

DE KINDERSTERFTE VERMINDEREN

- Minder kinderen die sterven voor hun vijfde verjaardag.
  - In 1990 stierven wereldwijd 12,4 miljoen kinderen jonger dan vijf jaar.

- 1. WERELDWIJD VERTOONT 1 OP DE 4 KINDEREN JONGER DAN 5 JAAR EEN GROEIACHTERSTAND.**
- 2. HET AANTAL KINDEREN DAT STIERF VOOR ZE 5 JAAR WERDEN, IS GEDAALD VAN 12,7 MILJOEN (IN 1990) NAAR 6,3 MILJOEN (IN 2013).**
  - Dat cijfer is dus gehalveerd!
  - De grootste winst op dit vlak is behaald in Noord-Afrika (afname van 67%) en Oost-Azië (afname van 63%).
- 3. IN SUB-SAHARA-AFRIKA STERFT 1 OP DE 10 KINDEREN VOOR DE LEEFTIJD VAN VIJF JAAR. IN DE ONTWIKKELDE LANDEN IS DAT SLECHTS 1 OP DE 150 KINDEREN.**
- 4. IN 2012 STIERVEN 6,6 MILJOEN KINDEREN (JONGER DAN 5 JAAR) AAN ZIEKTES DIE MAKKELIJK TE VERMIJDEN ZIJN.**
  - De meeste kinderen stierven als gevolg van gemakkelijk te voorkomen infectieziektes zoals longontsteking, diarree en malaria. Mazelen vormde ook een grote bedreiging. In de afgelopen 12 jaar is het aantal sterfgevallen als gevolg van mazelen echter met meer dan driekwart gedaald door uitgebreide vaccinatieprogramma's.
  - De kindersterfte vond vooral kort na de geboorte plaats. 2,9 miljoen kinderen stierven gedurende de eerste 28 dagen van hun leven, meestal als gevolg van ondervoeding en infectieziektes.
  - Van de totale kindersterfte is het aantal kinderen dat overlijdt tijdens of kort na de geboorte gestegen van 37% in 1990 naar 44% in 2012.
- 5. HET OPLEIDINGSNIVEAU VAN DE MOEDER IS BEPALEND VOOR DE OVERLEVINGSKANSEN VAN EEN KIND.**

DE GEZONDHEID VAN MOEDERS VERBETEREN

- 75% minder moeders sterven door of tijdens de bevalling.
- Toegang tot voorbehoedsmiddelen voor alle vrouwen.

- In 1990 overleden 380 per 100.000 vrouwen aan complicaties tijdens hun zwangerschap of bevalling. In 2013 was dat cijfer teruggebracht naar 210 per 100.000 vrouwen. (aantal gestorven vrouwen per 100.000 bevallingen).
- In het jaar 2013 stierven 289.000 vrouwen gedurende hun zwangerschap of bevalling of in de 42 dagen na de zwangerschap. (aantal gestorven vrouwen per jaar).

- 1. COMPLICATIES TIJDENS DE ZWANGERSCHAP ZIJN ÉÉN VAN DE BELANGRIJKSTE DOODSOORZAKEN BIJ TIENERS.**
  - In veel gevallen sterven de vrouwen aan complicaties, zoals bloedingen en ontstekingen, die met goede zorg te voorkomen zijn.
- 2. HET PERCENTAGE MOEDERS DAT STERFT IN ONTWIKKELINGSLANDEN IS 15 KEER HOGER DAN IN DE REST VAN DE WERELD.**
  - Ondanks de snelle bevolkingsgroei, waardoor de behoefte aan prenatale en postnatale zorg én de vraag naar anticonceptie toenemen, is de internationale hulp voor reproductieve gezondheid en familiale planning tussen 2000 en 2009 sterk afgenomen.
- 3. ONGEVEER 140 MILJOEN VROUWEN VERKLAREN DAT ZE EEN ZWANGERSCHAP ZOUDEN WILLEN UITSTELLEN OF VERMIJDEN MAAR NIET AAN VOORBEHOEDSMIDDELEN GERAKEN.**
- 4. HET MERENDEEL VAN DE MOEDERSTERFTES KAN VERMEDEEN WORDEN DOOR GOEDE VOEDING, DE AANWEZIGHEID VAN EEN VROEDVROUW BIJ DE BEVALLING EN TOEGANG TOT VOORBEHOEDSMIDDELEN.**
- 5. IN ONTWIKKELINGSLANDEN IS HET AANTAL BEVALLINGEN IN AANWEZIGHEID VAN GEKWALIFICEERD GEZONDHEIDSPERSONEEL GESTEGEN VAN 56% NAAR 68% TUSSEN 1990 EN 2012.**

HIV/AIDS, MALARIA EN ANDERE ZIEKTES BESTRIJDEN

- De verspreiding van hiv/aids stoppen.
- Een behandeling van hiv/aids voor iedereen die ze nodig heeft.
- De verspreiding van malaria en andere dodelijke ziektes stoppen.

- 1. IN 2012 ONTVINGEN 9,7 MILJOEN MENSEN IN ONTWIKKELINGSLANDEN MEDICATIE TEGEN HIV. DE BEHANDELING REDDE ONGEVEER 6,6 MILJOEN LEVENS SINDS 1995.**
  - › Begin deze eeuw beschikten slechts enkele honderdduizenden mensen erover.
- 2. ER KOMEN JAARLIJKS 2,3 MILJOEN NIEUWE GEVALLEN VAN HIV-BESMETTING BIJ, WAARVAN 1,6 MILJOEN IN SUB-SAHARA-AFRIKA. ELK UUR WORDEN 50 JONGE VROUWEN BESMET.**
- 3. IN 2012 STIERVEN ONGEVEER 600 KINDEREN PER DAG TEN GEVOLGE VAN AIDS.**
- 4. DE STRIJD TEGEN MALARIA REDDE TUSSEN 2000 EN 2012 HET LEVEN VAN 3 MILJOEN MENSEN.**
  - › In 2012 stierven nog ongeveer 627.000 personen aan de gevolgen van malaria.
- 5. HET AANTAL MENSEN DAT BESMET WERD MET HIV DAALDE MET 33% TUSSEN 2001 EN 2011.**

→ EXTRA OVER EBOLA: ZIE ARTIKELS

NL: <http://www.dewereldmorgen.be/artikel/2014/12/29/ebola-brengt-strijd-tegen-malaria-in-gevaar>

ENG: <http://www.startribune.com/world/286953121.html>

De uitbraak van het ebolavirus kwam in 2014 uitvoerig in de media. Het is moeilijk om de impact van ebola te vergelijken met die van aids en malaria. Maar de ziektes woekeren wel vaak in dezelfde landen, en de gevolgen van ebola zouden een impact kunnen hebben op de vooruitgang in de strijd tegen malaria. "Door de ebola-epidemie zijn de mensen bang geworden om zich te laten behandelen en artsen zijn bang geworden om bloed te trekken voor een malariatest."

DE BESCHERMING VAN EEN DUURZAAM LEEFMILIEU

- Alle landen maken beleidskeuzes voor duurzame ontwikkeling.
- Minder verlies aan biodiversiteit en natuurlijke bronnen.
- Halvering van het aantal mensen zonder toegang tot schoon drinkwater en sanitair.
- Betere leefomstandigheden in sloppenwijken.

1. EEN DERDE VAN DE STADSBEVOLKING IN ONTWIKKELINGSLANDEN LEEFT NOG STEEDS IN SLOPPENWIJKEN.

›Tussen 2000 en 2010 nam het aantal sloppenwijkbewoners in ontwikkelingslanden af van 39% tot 33% van de stedelijke bevolking. In absolute aantallen is het aantal sloppenwijkbewoners echter aan het groeien. Het aantal wordt geschat op 828 miljoen, vergeleken met 657 miljoen in 1990 en 767 miljoen in 2000.

2. DE MONDIALE UITSTOOT VAN BROEIKASGASSEN IS MET BIJNA 50% GESTEGEN SINDS 1990.

3. MINSTENS EEN MILJARD MENSEN HEBBEN GEEN TOEGANG TOT SANITAIRE VOORZIENINGEN.

› Meer dan een kwart van de wereldbevolking kreeg sinds 1990 toegang tot verbeterde sanitaire voorzieningen, maar minstens een miljard mensen moeten hun ontlasting nog steeds doen in de open lucht.

4. SINDS 1990 HEBBEN 2,3 MILJARD MEER PERSONEN TOEGANG TOT EEN BRON MET VERBETERD DRINKBAAR WATER.

5. DE WERELDWIJDE ONTBOSSING IS VERMINDERD IN DE VOORBIJE 20 JAAR, VAN -8,03 MILJOEN HECTARE NAAR -5,2 MILJOEN HECTARE.

LESVRAAG

Kennen de leerlingen de link tussen klimaatverandering en armoede/honger (MDG1)?

› Het grootste deel van de armste bevolking bestaat uit boeren. Zij zijn voor hun voeding en inkomen afhankelijk van landbouw. Wanneer het klimaat verandert en er minder of net te veel water is, heeft dit directe gevolgen voor hun overlevingskansen.

- › Wereldwijd verlaten veel mensen de plek waar ze wonen omwille van de klimaatverandering en de droogtes, natuurrampen ... die daaruit voortvloeien. Ook migratie kan tot armoede leiden (cfr. migratie van het platteland naar de stad).
- › Door de opwarming van de aarde komen ziektes voor op plaatsen waar die daarvoor nog niet bestonden. Malaria is daarvan een belangrijk voorbeeld.

EEN WERELDWIJDE SAMENWERKING VOOR ONTWIKKELING

- Een eerlijk en open handels- en financieel systeem.
- Betaalbare medicatie in ontwikkelingslanden.
- Meer internetaansluitingen en mobiele telefoons.
- Een oplossing voor de schuldenlast van ontwikkelingslanden.

1. VERSCHILLENDE LANDEN (WAARONDER BELGIË) KOMEN NOG STEEDS HUN BELOFTE OM 0,7% VAN HUN BNP TE INVESTEREN IN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING NIET NA (HET DOEL DAT IN 1970 DOOR DE VN EN DE OESO VOOROPGESTELD WERD).

- › In 1969 won de Nederlandse econoom Jan Tinbergen de Nobelprijs voor zijn economische ontwikkelingsmodel, waarin hij stelde dat 0,75% van het bnp van de rijke landen nodig was om de economieën van de arme landen op gang te helpen. De norm van 0,7% van het bnp voor ontwikkelingssamenwerking werd in 1970 opgenomen in een resolutie van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties. De meeste westerse landen schaarden zich achter deze norm, behalve de Verenigde Staten en Zwitserland, dat toen nog geen lid was van de VN.
- › Gemiddeld besteedden de westerse landen 0,31% van hun bnp aan ontwikkelingshulp, een daling van 2,7% ten opzichte van 2010. In absolute bedragen is er overigens wel sprake van een lichte stijging: de totale ODA (officiële ontwikkelingshulp) uit westerse landen bedroeg in 2011 133,5 miljard US dollar tegenover 128,5 miljard in 2010.
- › Ook België haalt de 0,7-norm niet (0,45% in 2013); slechts een minderheid van de rijke landen haalt ze wel (Luxemburg, Verenigd Koninkrijk, Zweden, Noorwegen, Denemarken).

2. IN 2013 STEEG HET BEDRAG DAT GEÏNVESTEERD WERD IN ONTWIKKELINGSHULP TOT 134,8 MILJARD DOLLAR, HET HOOGSTE NIVEAU OOIIT GEREGISTREERD.

- › Een groot deel van de toegenomen ontwikkelingshulp ging naar Irak en Afghanistan. In 2011, daarentegen, was de hoeveelheid ontwikkelingshulp voor het eerst in 15 jaar gedaald, zo blijkt uit data van de OESO (2012).

3. IN HET TOTAAL GEBRUIKEN NOG MEER DAN 4 MILJARD MENSEN NOOIT HET INTERNET. 90% VAN HEN LEEFT IN EEN ONTWIKKELINGSLAND.

4. MEDICATIE IS IN ONTWIKKELINGSLANDEN 3,3 TOT 5,7 KEER DUURDER DAN DE INTERNATIONALE PRIJS.

5. SINDE 2000 ZIJN ER MAATREGELEN GENOMEN OM DE SCHULDEN VAN BEPAALDE ONTWIKKELINGS-LANDEN TE VERLICHTEN. ER ZIJN HELAAS WEINIG AANWIJZINGEN DAT DIT OOK GELEID HEEFT TOT MEER ECONOMISCHE GROEI OF EEN VERMINDERING VAN DE ARMOEDE.

BRONNEN

<http://www.oneworld.nl/toekomstdenkers/millenniumdoelen>

<http://www.ncdo.nl/artikel/armoedebestrijding-de-21e-eeuw>

<http://www.un.org/millenniumgoals/2014%20MDG%20report/MDG%202014%20English%20web.pdf>

<http://www.un.org/fr/millenniumgoals/>

<http://www.beyond2015.org/sites/default/files/THE%20POST-%202015%20DEVELOPMENT%20AGENDA.pdf>

Lesmodule ontwikkeld in het kader van het educatieve project 'Traje(c)t post 2015 - The Future We Want' met de steun van

